

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2005/45/ES

ze dne 7. září 2005

o vzájemném uznávání průkazů způsobilosti námořníků vydaných členskými státy a o změně směrnice 2001/25/ES

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 80 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ve svých závěrech ze dne 5. června 2003 o zlepšení obrazu námořní dopravy Společenství a zvýšení přitažlivosti profese námořníků pro mladé lidi zdůraznila Rada potřebu podpořit profesní mobilitu námořníků v rámci Evropské unie se zvláštním důrazem na postupy uznávání průkazů způsobilosti námořníků při dodržení požadavků Úmluvy Mezinárodní námořní organizace (IMO) o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby námořníků z roku 1978 (úmluva STCW) v platném znění.
- (2) Námořní doprava je intenzivně a rychle rostoucí odvětví, která má značně mezinárodní povahu. Vzhledem ke stále narůstajícímu nedostatku námořníků ve Společenství je proto možné účinněji dosáhnout rovnováhy mezi nabídkou personálu a poptávkou po něm na úrovni Společenství než na vnitrostátní úrovni. Je proto zvláště důležité, aby společná dopravní politika v oblasti námořní dopravy zahrnovala rovněž usnadnění pohybu námořníků ve Společenství.
- (3) Pokud jde o kvalifikace námořníků, stanovilo Společenství minimální požadavky na vzdělávání, výcvik a kvalifikaci námořníků ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/25/ES ze dne 4. dubna 2001 o minimální úrovni výcviku námořníků ⁽³⁾. Tato

směrnice začleňuje normy mezinárodního výcviku, kvalifikace a strážní služby stanovené v úmluvě STCW do práva Společenství.

- (4) Podle směrnice 2001/25/ES musí být námořníci držitelé průkazu způsobilosti vydaného a potvrzeného příslušným orgánem členského státu v souladu s uvedenou směrnicí, který opravňuje legitimního držitele, aby na lodi zastával služební postavení a vykonával funkce, které vyžadují úroveň odpovědnosti blíže určenou v tomto průkazu způsobilosti.
- (5) Podle směrnice 2001/25/ES se na vzájemné uznávání průkazů způsobilosti mezi členskými státy, jejichž držitelé jsou námořníci, bez ohledu na to, zda jsou státními příslušníky členských států, vztahují směrnice 89/48/EHS ⁽⁴⁾ a 92/51/EHS ⁽⁵⁾, kterými se stanoví první a druhý obecný systém pro uznávání odborného vzdělávání a přípravy. Tyto směrnice však neobsahují ustanovení o automatickém uznávání kvalifikací námořníků, protože na námořníky se mohou vztahovat kompenzační opatření.
- (6) Každý členský stát by měl uznat jakýkoli průkaz způsobilosti a jiný důkaz dosažené kvalifikace vydaný jiným členským státem v souladu se směrnicí 2001/25/ES. Každý členský stát by měl proto umožnit námořníkům, kteří získali průkaz způsobilosti v jiném členském státě, jenž splňuje požadavky uvedené směrnicí, aby vykonávali povolání námořníka, pro které mají kvalifikaci, aniž by museli splnit jiné podmínky než ty, které jsou ukládány příslušníkům tohoto členského státu.
- (7) Vzhledem k tomu, že cílem této směrnice je usnadnit vzájemné uznávání průkazů způsobilosti, neupravuje podmínky týkající se přístupu k zaměstnání.
- (8) Úmluva STCW upravuje jazykové požadavky na námořníky. Tyto požadavky by měly být zavedeny do práva Společenství, aby se zajistila účinná komunikace na palubě lodí a aby byl usnadněn volný pohyb námořníků ve Společenství.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 157, 28.6.2005, s. 53.⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 23. února 2005 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 27. června 2005.⁽³⁾ Úř. věst. L 136, 18.5.2001, s. 17. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Komise 2005/23/ES (Úř. věst. L 62, 9.3.2005, s. 14).⁽⁴⁾ Směrnice Rady 89/48/EHS ze dne 21. prosince 1988 o obecném systému pro uznávání vysokoškolských diplomů vydaných po ukončení nejméně tříletého odborného vzdělávání a přípravy (Úř. věst. L 19, 24.1.1989, s. 16). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/19/ES (Úř. věst. L 206, 31.7.2001, s. 1).⁽⁵⁾ Směrnice Rady 92/51/EHS ze dne 18. června 1992 o druhém obecném systému pro uznávání odborného vzdělávání a přípravy, kterou se doplňuje směrnice 89/48/EHS (Úř. věst. L 209, 24.7.1992, s. 25). Směrnice naposledy pozměněná rozhodnutím Komise 2004/108/ES (Úř. věst. L 32, 5.2.2004, s. 15).

(9) Rozšíření průkazů způsobilosti námořníků získaných podvodem představuje v současné době vážnou hrozbu bezpečnosti na moři a ochraně mořského životního prostředí. Ve většině případů nespĺňují držitelé podvodně získaných průkazů způsobilosti minimální požadavky na kvalifikaci podle úmluvy STCW. Tito námořníci se pak mohou snadno stát účastníky námořních nehod.

(10) Členské státy by proto měly přijmout a vymáhat konkrétní opatření k předcházení podvodným praktikám souvisejícím s vydáváním průkazů způsobilosti a k jejich trestání a měly by v rámci IMO pokračovat ve svém úsilí dosáhnout přísné a vymahatelné dohody o celosvětovém boji proti takovým praktikám. Výbor pro námořní bezpečnost a zabránění znečištění z lodí je v tomto ohledu vhodným fórem pro výměnu informací, zkušeností a dobré námořní praxe.

(11) Nařízení (ES) č. 1406/2002⁽¹⁾ zřídilo Evropskou agenturu pro námořní bezpečnost (dále jen „agentura“) s cílem zajistit vysokou, jednotnou a účinnou úroveň námořní bezpečnosti a zabránit znečištění z lodí. Jedním z úkolů agentury je napomáhat Komisi při plnění úkolů, které jí byly určeny právními předpisy Společenství týkajícími se výcviku, kvalifikace a strážní služby posádek lodí.

(12) Agentura by proto měla napomáhat Komisi v ověřování, zda členské státy plní požadavky stanovené v této směrnici a ve směrnici 2001/25/ES.

(13) Vzájemné uznávání průkazů způsobilosti držených námořníky, bez ohledu na to, zda jsou státními příslušníky členských států či nikoli, by se mezi členskými státy již nemělo řídit směrnicemi 89/48/EHS a 92/51/EHS, ale touto směrnicí.

(14) Směrnice 2001/25/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.

(15) Jelikož cíle této směrnice, totiž vzájemného uznávání průkazů způsobilosti námořníků vydávaných členskými státy, nemůže být dosaženo dostatečně na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

(16) V souladu s bodem 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽²⁾ by členské státy měly být vybízeny k tomu, aby jak pro sebe, tak

v zájmu Společenství sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a prováděcími opatřeními, a tyto tabulky zveřejňovaly,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Oblast působnosti

Tato směrnice se vztahuje na námořníky, kteří jsou:

- a) státními příslušníky členských států;
- b) státními příslušníky jiných zemí, kteří jsou držiteli průkazů způsobilosti vydaných členským státem.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- a) „námořníkem“ osoba, která je vyškolená a má průkaz způsobilosti členského státu, s minimální odborností v souladu s požadavky stanovenými v příloze I směrnice 2001/25/ES;
- b) „průkazem způsobilosti“ platný doklad ve smyslu článku 4 směrnice 2001/25/ES;
- c) „odpovídajícím průkazem způsobilosti“ průkaz podle čl. 1 odst. 27 směrnice 2001/25/ES;
- d) „potvrzením“ platný doklad vydaný příslušným orgánem členského státu podle čl. 5 odst. 2 a článku 6 směrnice 2001/25/ES;
- e) „uznáním“ přijetí průkazu způsobilosti nebo odpovídajícího průkazu způsobilosti vydaného jiným členským státem příslušnými orgány hostitelského členského státu;
- f) „hostitelským členským státem“ členský stát, ve kterém námořník žádá o uznání jednoho nebo více svých odpovídajících průkazů způsobilosti nebo jiných průkazů způsobilosti;
- g) „úmluvou STCW“ Mezinárodní úmluva o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby námořníků z roku 1978 v platném znění;
- h) „předpisem STCW“ předpis o výcviku námořníků, vydávání průkazů způsobilosti a strážní službě námořníků, přijatý rezolucí č. 2 konference smluvních stran STCW v roce 1995 v platném znění;
- i) „agenturou“ Evropská agentura pro námořní bezpečnost, zřízená nařízením (ES) č. 1406/2002.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1406/2002 ze dne 27. června 2002, kterým se zřizuje Evropská agentura pro námořní bezpečnost (Úř. věst. L 208, 5.8.2002, s. 1). Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 724/2004 (Úř. věst. L 129, 29.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

Článek 3

Uznávání průkazů způsobilosti

1. Každý členský stát uzná odpovídající průkazy způsobilosti nebo jiné průkazy způsobilosti vydané jiným členským státem v souladu s požadavky stanovenými ve směrnici 2001/25/ES.
2. Uznávání odpovídajících průkazů způsobilosti je omezeno na postavení, funkce a úrovně odpovědnosti v nich uvedené a je doprovázeno potvrzením, které toto uznání osvědčuje.
3. Členské státy zajistí v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy právo na odvolání proti jakémukoli odmítnutí potvrdit platný průkaz způsobilosti nebo proti neobdržení odpovědi na požadavek o potvrzení.
4. Bez ohledu na odstavec 2 mohou příslušné orgány hostitelského členského státu rozhodnout o dalších omezeních pro místa, funkce a úrovně odpovědnosti vztahující se k příbřežním plavbám uvedeným v článku 7 směrnice 2001/25/ES, nebo pro jiné průkazy způsobilosti vydané podle pravidla VII/1 přílohy I směrnice 2001/25/ES.
5. Hostitelský členský stát zajistí, aby měli námořníci, kteří předloží k uznání průkaz způsobilosti pro funkce na řídicí úrovni, odpovídající znalosti námořních právních předpisů členského státu, které jsou důležité pro funkce, jež budou smět vykonávat.

Článek 4

Změny směrnice 2001/25/ES

Směrnice 2001/25/ES se mění takto:

1. Článek 4 se nahrazuje tímto:

„Článek 4

Průkaz způsobilosti

Průkazem způsobilosti se rozumí platný doklad, bez ohledu na jeho označení, vydaný příslušným orgánem členského státu nebo z jeho pověření v souladu s článkem 5 a s požadavky stanovenými v příloze I.“

2. Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 7a

Předcházení podvodům nebo jiným protiprávním praktikám

1. Členské státy přijmou a vymáhají vhodná opatření k předcházení podvodům a jiným protiprávním praktikám, které souvisejí s postupy vydávání průkazů způsobilosti nebo s průkazy způsobilosti vydanými a potvrzenými jejich příslušnými orgány, a zajistí ukládání účinných, přiměřených a odrazujících sankcí.

2. Členské státy určí vnitrostátní orgány příslušné pro odhalování podvodů a jiných protiprávních praktik a pro boj proti nim a pro výměnu informací týkajících se vydávání průkazů způsobilosti námořníků s příslušnými orgány jiných členských států a třetích zemí.

Členské státy neprodleně uvědomí ostatní členské státy a Komisi o spojení na tyto příslušné vnitrostátní orgány.

Členské státy rovněž neprodleně uvědomí třetí země, se kterými uzavřely dohodu v souladu s pravidlem I/10 odstavcem 1.2 úmluvy STCW, o spojení na tyto příslušné vnitrostátní orgány.

3. Na žádost hostitelského členského státu poskytnou příslušné orgány jiného členského státu písemné potvrzení nebo popření pravosti průkazů způsobilosti námořníků, odpovídajících potvrzení nebo jiných písemných dokladů o profesní přípravě, které byly vydány v tomto jiném členském státě.“

3. V článku 18 se s účinkem od 20. října 2007 zrušují odstavce 1 a 2.

4. Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 21a

Pravidelná kontrola plnění

Aniž jsou dotčeny pravomoci Komise podle článku 226 Smlouvy, Komise s pomocí Evropské agentury pro námořní bezpečnost, zřízené nařízením (ES) č. 1406/2002 (*), pravidelně a nejméně jednou za pět let ověřuje, zda členské státy plní minimální požadavky stanovené touto směrnicí.

Článek 21b

Zpráva o plnění požadavků

Nejpozději dne 20. října 2010 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě hodnotící zprávu vypracovanou na základě informací obdržených na základě článku 21a. V této zprávě Komise rozebere, jak členské státy dodržují tuto směrnici, a v případě potřeby učiní návrhy na dodatečná opatření.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1406/2002 ze dne 27. června 2002, kterým se zřizuje Evropská agentura pro námořní bezpečnost (Úř. věst. L 208, 5.8.2002, s. 1). Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 724/2004 (Úř. věst. L 129, 29.4.2004, s. 1).“

5. V příloze I kapitole I se vkládá nový odstavec, který zní:

„1a. Členské státy zajistí, aby měli námořníci přiměřené jazykové znalosti, jak jsou definovány v oddílech A-II/1, A-III/1, A-IV/2 a A-II/4 předpisu STCW, aby mohli na lodi plující pod vlajkou hostitelského členského státu plnit své konkrétní povinnosti.“

Článek 5

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 20. října 2007. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 6

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 7

Určení

Tato směrnice je určena členskými státním.

Ve Štrasburku dne 7. září 2005.

Za Evropský parlament

předseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu

předseda

C. CLARKE
